

veselé z nami, posebno Rusija, ki je glavna zastopnica slovanstvu. Živel Hurban! Pozdravljati se morajo naši bratje na Jugu, katere vse vroče ljubimo in ki po hudih udarcih osode trpé ter prelivajo kri za dom in pravico. Slava jim! Dalje govori dr. Rieger tako-le: Danes praznujemo veliki god Česke zgodovine. Pravi se, da zgodovina je učiteljica življenja; in za nas je in ima biti taka učiteljica, a nikakor ne samo nerodovitna starina. Dela naših očakov naj nam bodo vzvišen izgled, kaj premore ljubezen do domovine. Še živi Česki národ, ki je z lastno krvjó napisal mnogoteri list zgodovine človeške in mi smo starih Čehov vnuki ter bomo, ako dá Bog, tudi v prihodnje dodali kak list domači zgodovini. V tem obziru še ni dovršena povest Česke (burno ploskanje), in če danes pevamo „Bývali Čechové“ („Čehi so bili“), jaz pristavim „Čechové budou“ („Čehi še bodo“). Premišljevaje pa sedanjo zgodovino vseh Slovanov moram obžalujoč konstatirati, da dosedaj zgodovina tako mnogobrojnega naroda ni v pravi razmeri z njegovo velikostjo in močjo. Do zdaj še ni izvršil svoje velike naloge v človeštva zgodovini; njegova zgodovina je razkosana in barbarstvo je pogosto zaviralo tek slovanske zgodovine, ter na zapadu so prečili gospodstvaželjni sosede naše napóre z zvi-jačo, rekoč, da nam hoté prinesiti vero in izobraženost. Ni se zato mogel dvigniti slovanski rod, a gotovo se še bode. Česka zgodovina je le predgovor k zgodovini slovanstva, in če je predgovor tako slaven, kakovo bode še le dovršeno delo! (Ploskanje.) Veče bode od predgovora! A da se to zgodi, se mora slovanski narod svojim lastnim duhom povzdigniti do one višine, na kateri stojé najodličnejši narodi svetá. Pri tem napóru mora vladati slôga. Previdnost Božja je vstanovila svetu réd, da narod za národom, po meri svojega izobraženja in svoje prosvete, prednost dobiva pred drugimi národi. Tako prednost morali so Grki odstopiti Rimljanom, v novejšem času Italijani Španjolcem, Francozi Angležem, zdaj jo imajo Nemci, a gotovo pride čas, da jo zadobí tudi národ slovanski in ne bode je tako kmalu zopet izgubil. Slovan ne tlači drugih, on si ne piše na svojo zastavo slaboglasne prislovice: „Sila gré pred pravico“. Nasprotno si bodo Slovani izbrali za svoje geslo besede našega pesnika: „Ako pozoveš Slovana, pokaže se ti človek.“ Mi smo leta 1848 najprvi izrekli načelo ravnopravnosti za vse národe. Tega načela se bodo Slovani vedno krepko držali, in to jim bode med drugimi národi za dolgo dolgo zagotovilo častno mesto. Zaradi teh načel slovanskega národa ni treba proglašati panslavizma kot strašilo, kajti ž njim še le bi prišlo pravo človekoljubje in ona zlata dôba, da bi močnejši spoštoval tudi pravico slabšega. Po tem poti bode slovanstvo, složno delajoč, naproti šlo veliki bodočnosti. Moja zdravica veljá vsem udom ože in širje slovanske rodovine, kateri se ali osobno ali v duhu, vdeležujejo današnje naše svečanosti; ona veljá lepemu svetu in bogatemu plodu, katerega se mi Slovani nadejamo od te ljubezni in čvrste solidarnosti: **veliki bodočnosti Slovanov!** (Dolgotrajno plôskanje.)

Mnogovrstne novice.

* *Banatskih ali golubaških komarjev je zadnje dni preteklega meseca v okolico Temešvara toliko privrelo, da je živina, ki je bila na mestnem pašniku na paši, vsa preplašena pridirjala domu. Kakor Temešvarski časnik piše, so napadli ti komarji več konj, goved in prešičev in jih pomorili. Samo v občini Lieblinški so pomorili 80 konj, v Bučiaškem okraju več sto živine vsake vste, in povsod po cestah se vidi mrhovina po-*

morjene živine. V Temešvaru je zato 24. aprila mestna gosposka oklicala prepoved, da noben gospodar ne sme živine na pašo gnati, pa tudi druge obrambe zoper grozoviti ta mrčes so se učinile. — Ta mala mušica se prikaže mnogokrat v velicih gostih rojih na spodnji Donavi v banatski vojaški granici in v nasproti ležeči Srbiji. Takrat zapusti živina po naravnem nagonu pašnike in beží v vasi in hleve. Ti komarji poiščejo na živinčetu mehke, nježne, gole dela, vsedajo se okoli oči, na gobec, v nosnice in lazijo celó v ušesa, v golt in v sapnik. Vsak vbod (pik) tega komarja vzrokuje pekoč, srbeč in trd boleč otok; mnogo vbodov živino zavoljo velikih oteklin umori. Dogodilo se je že tudi, da so ti komarji majhne otroke pod milim nebom umorili.

* *Zakaj imajo v Švicarskem kantonu Argau tako obilo sadja? — Tam je starodavna navada, ki je vredna, da bi se povsod vpeljala, da vsak ženin na dan poroke mora vsaditi 4 mlada sadna drevesca, na dan krsta vsacega otroka pa 2. — Sem ter tje je tudi pri nas bila nekdanj enaka hvalevredna navada; naj bi se je naša županstva zopet poprijela!*

Jugoslavenška književnost.

Od djela, koja sam napose na sviet izdao, još imam nekolicinu nerazpačanih, podpunih iztisaka, pa to različnih pjesama pod nadpisom „LIRA.“ Ovo djelo u dvie knjige uz književnu zabavu za hrvatski i srbski narod pod naslovom „Časovi“ pruža niz narodnih i novovjekih umotvorina. Izviše su nagradom pridodani riedki spisi, koji se na vjekopis pok. dra. Ljudevita Gaja odnose. Naumiv razpačati ove iztiske, pošlednji put pozivam narod, neka nabavi krasoslovna, zabavna i poučna ova djela. I ovako liepo molim ljubitelje i ljubiteljke naše knjige, navlast one, na koje je moj poziv drugom prigodom bio namienjen, da mi se rado odzovu. Ciena za vse tri knjige, oko 50 tiskanih listova velike, iznosi 2 st., te se neka čas prije šalje meni. Poslije će ohaljena ciena poskočiti. Na pouzeće opremam obznanjena djela poimence znatnim podupiračem naše književnosti, na deset podpunih iztisaka pridajuć po jedan bezplatno. Uzdám se u rodoljubje njihovo, da će primiti ove moje umotvorine narodno-moderne škole. U Zagrebu 1876. Velimir Gaj.

Zabavno berilo.

Iz sodnijskega življenja.

Po spominu skušenega starega pravnika.

Spisuje Jakob Aléšovec.

V.

Mati ga izdá.

(Dalje.)

Med tem sta žandarja „baronu“ roki zvezala. Pri starki tega ni bilo treba, in tako odrinemo k županu, kjer pustim oba hudodelnika pod varstvom dveh žandarjev, toda vsakega v drugem prostoru, da se ne moreta razgovarjati; tretjega žandarja in župana pa vzajem seboj v gostilno, kjer preiščem sobo „baronovo“ in vzamem vse seboj, kar se mi je za preiskavo važno ali kaj vredno zdelo. Tudi „baroninjo“ povabim, da bi šla z nami, naročim tri vozove in se odpeljem iz toplic, kjer je to, kar se je zgodilo, spravilo vse, domače in tujce na noge. V prvem vozu se je peljala „gospá“ v drugem mati, v zadnjem pa jaz in „baron“; na vsakem vozu je vrh tega sedel še en žandar, na prvem